

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۹۰ دقیقه

نام آزمون: فلسفه ۱۲ درس ۵ تشریحی

تاریخ آزمون:

- ۱ برهان درجات کمال ارسطو در اثبات وجود خداوند را شرح دهید.
- ۲ دو فیلسوف تجربه‌گرای اروپایی را نام ببرید که می‌گفتند: «یا خدایی نیست و یا ما نمی‌توانیم وجود او را ثابت کنیم».
- ۳ از نظر افلاطون کار خداوند ..... است.
- ۴ توصیف خداوند از نظر افلاطون را بنویسید.
- ۵ در قرن بیستم و بیست‌ویکم، فیلسوفان به‌جای ذکر دلیل بر اثبات وجود خدا، به ..... توجه کردند.
- ۶ ..... ابداع‌کنندهٔ خداشناسی فلسفی است.
- ۷ دو دسته از فیلسوفانی اروپایی که در مورد خدا نظرات متفاوت داشتند را نام ببرید و نظرات آنها را توضیح دهید.
- ۸ کاتینگهام در مورد «قبول خداوند در زندگی» چه می‌گوید؟
- ۹ هر یک از گزاره‌های زیر، نظر کدام فیلسوف دربارهٔ خداوند است؟ (ارسطو - دکارت - کانت - کاتینگهام)
- الف) حرکت در این عالم نیازمند یک محرکی است که خودش حرکت ندارد.
- ب) قبول خداوند، زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را باارزش می‌سازد.
- ج) اثبات ضرورت وجود خداوند از طریق وظایف اخلاقی امکان‌پذیر است.
- ۱۰ انتقاد دیوید هیوم به «برهان نظم» در بحث اثبات وجود خدا را بنویسید.
- ۱۱ «برهان حرکت ارسطو» مبنی بر اثبات وجود خداوند را بنویسید.
- ۱۲ برهان حرکت ارسطو را مبنی بر اثبات وجود خداوند بنویسید.
- ۱۳ از نظر هیوم مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی کدام است و دلیل ناتوانی آن برهان، برای اثبات یک وجود ازلی و نامتناهی چیست؟
- ۱۴ چرا هیوم دیدگاه دکارت را مردود می‌دانست؟
- ۱۵ دیدگاه هیوم دربارهٔ برهان نظم چیست؟
- ۱۶ تفاوت دیدگاه حکمای ایران باستان و یونان باستان دربارهٔ خدا چیست؟
- ۱۷ هر کدام از گزینه‌های ستون الف را به عبارت مربوطه در ستون ب وصل کنید. (یک مورد در ستون الف اضافی است).

الف	ب
سقراط	خدای خورشید و هنر در یونان
افلاطون	اتهام او این بود که خدایان را انکار می‌کرد.
ارسطو	نخستین مخلوق و نوری که خدا خلق کرده است
بهمن	ابداع‌کنندهٔ خداشناسی فلسفی
آپولون	

- ۱۸ درستی یا نادرستی عبارات زیر را مشخص نمایید.
- الف) در یونان باستان زئوس خدای آسمان و خورشید بود.
- ب) افلاطون عقیده دارد که خدا با حواس نیز دریافته است.
- پ) ارسطو معتقد بود بدون اینکه موجودی برتر و جاویدان در کار باشد یک نظم و انتظام بر جهان حاکم است.
- ت) اولین استدلال‌ها و برهان‌ها برای اثبات وجود خدا را افلاطون مطرح کرد.
- ث) دکارت فیلسوف تجربه‌گرای قرن هفدهم است.

- ج کانت نیز همانند سایر عقل‌گرایان وجود خدا را اثبات کرد.
- چ مسئولیت‌پذیری و رعایت اخلاق در نظر کانت تنها در جایی معنا دارد که انسان صاحب اراده و اختیار باشد.
- ح اختیار در دیدگاه کانت ویژگی بدن مادی است و فناپذیر است.
- خ سعادت نفس مجرد در کسب فضیلت اخلاقی و رعایت آن است.
- د در نظر کرکگور ایمان هدیه‌ی انسان به خدا است.
- ۱۹ هر یک از موارد زیر عقیده‌ی چه شخص یا اشخاصی بوده است؟
- الف دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.
- ب ایمان هدیه‌ای الهی می‌باشد.
- ۲۰ تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می‌باشد:
- الف افلاطون در مواردی از خداوند با عنوان «مثال خیر» یاد می‌کند.

پاسخنامه تشریحی

- ۱ به‌طور کلی هر جا که یک خوب و بهتر وجود دارد، خوب‌تر و بهتری نیز هست. حال، در میان موجودات برخی خوب‌تر و بهتر از برخی دیگرند. پس حقیقتی هم که خوب‌ترین و بهترین است، وجود دارد که از همه برتر است و این همان واقعیت الهی است.
- ۲ هیوم و برتراند راسل
- ۳ از نظر افلاطون کار خداوند هدفدار است.
- ۴ خدا نزد افلاطون یک خدای معین با ویژگی‌های روشن است و این با چندخدایی یونان تفاوت دارد. او می‌گوید: در سویی دیگر، نوعی از هستی وجود دارد که پیوسته ثابت است، نه می‌زاید و نه از میان می‌رود، نه چیزی دیگر را به خود راه می‌دهد، نه خود در چیز دیگری فرو می‌رود او نه دیدنی است و نه از طریق حواس دریافتنی است؛ فقط با تفکر و تعقل می‌توان به او دست یافت و از او بهره‌مند شد.
- ۵ در قرن بیستم و بیست‌ویکم فیلسوفان به‌جای ذکر دلیل بر اثبات وجود خدا، به رابطه‌ی میان اعتقاد به خدا و معناداری زندگی توجه کردند.
- ۶ افلاطون، ابداع‌کننده‌ی خداشناسی فلسفی است.
- ۷ یک دسته بر آن بودند که چون ابزارهای جز حس و تجربه برای شناخت نداریم، یا خدایی نیست و یا نمی‌توانیم او را اثبات کنیم.
- دسته‌ای دیگر مانند ویلیام جیمز (فیلسوف آمریکایی قرون نوزدهم و بیستم) و برگسون (فیلسوف فرانسوی قرن بیستم) از تجربه‌های معنوی درونی و عشق و عرفان برای اثبات خداوند استفاده کردند.
- ۸ قبول خداوند زندگی ما را در بستری قرار می‌دهد که آن را با ارزش و بااهمیت می‌سازد و این امید را می‌دهد که به‌جای اینکه احساس کنیم در جهان بیگانه‌ای افتاده‌ایم (که در آن هیچ امری در نهایت اهمیت ندارد)، می‌توانیم مأمون و پناهگاهی بیابیم.
- ۹ الف) ارسطو ب) کانتینگهام ج) کانت
- ۱۰ هیوم می‌گوید مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می‌کند، اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.
- ۱۱ ارسطو معتقد است که وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرکی است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد، زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند یک محرک دیگر است و این سلسله محرک‌ها تا بی‌نهایت جلو خواهد رفت و چنین تسلسلی عقلاً محال است.
- ۱۲ وجود حرکت در عالم نیازمند یک محرکی است که خود آن محرک، حرکت نداشته باشد؛ زیرا اگر آن نیز حرکت داشته باشد، نیازمند یک محرک دیگر است و آن محرک دوم نیز نیازمند محرک دیگر و این منجر به تسلسل می‌شود که عقلاً محال است.
- ۱۳ زیرا براساس نظم موجود جهان، حداکثر می‌توان یک ناظم و مدیر را اثبات کرد اما نمی‌توان به یک خالق نامتناهی واجب‌الوجود رسید.
- ۱۴ در نظر هیوم دلالی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردود هستند زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد.
- ۱۵ برهان نظم بدون تجربه امکان نداشته و توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. با این برهان حداکثر می‌توانیم یک ناظم و مدبر را اثبات کنیم، نه یک موجود نامتناهی و واجب‌الوجود بالذات.
- ۱۶ حکمای ایران باستان، شناختی روشن از مبدأ هستی داشتند و خداوندی حکیم را خالق موجودات می‌دانستند، اما در یونان باستان تا پیش از دوره‌ی سقراط و افلاطون و ارسطو چندخدایی رواج داشت و مردم هر خدا را مبدأ و منشاء یک حقیقت در جهان می‌شمردند.
- ۱۷ سقراط ← اتهام او این بود که خدایان یونان را انکار می‌کرد.
- افلاطون ← ابداع‌کننده‌ی خداشناسی فلسفی بود.
- بهمن ← نخستین مخلوق و نوری که خدا خلق کرده است.
- آپولون ← خدای خورشید و هنر در یونان باستان
- ۱۸
- الف) نادرست (صحیح: زئوس خدای آسمان و باران بود و آپولون خدای خورشید بود).
- ب) نادرست. (خدا از طریق حواس دریافتنی نیست و تنها با تعقل و تفکر قابل شناخت است).
- پ) نادرست (صحیح: یک نظم و انتظام حاکم بر جهان بدون وجود موجودی برتر و جاویدان امکان ندارد).
- ت) نادرست (ارسطو نخستین کسی بود که تلاش کرد برهان‌هایی بر وجود خدا و مبدأ نخستین جهان ارائه کند).
- ث) نادرست (دکارت عقل‌گرا است).
- ج) نادرست. (کانت عقل‌گرا بود ولی مسیری متفاوت از دکارت و سایر عقل‌گرایان در پیش گرفت).
- چ) درست
- ح) نادرست
- (صحیح: این اختیار و اراده نمی‌تواند ویژگی بدن باشد که ماده‌ای مانند سایر مواد است، بلکه ویژگی نفسی غیرمادی و فناپذیر است).
- خ) درست
- د) نادرست (صحیح: ایمان هدیه‌ی الهی است که خدا به انسان می‌دهد).

۱۹

الف

ویلیام جیمز

ب

کرکگور

۲۰

الف

صحیح